

HRONOLOGIJA

HRONOLOGIJA: 4. januar 2010. – 22. novembar 2010.

4. januar

BEOGRAD – Lišen slobode Darko Janković zvan Pufta, osumnjičen za ratne zločine u Zvorniku. Mnogi svedoci i okrivljeni tokom suđenja za ratne zločine u Zvorniku, koje traje od 2005. godine, povezivali su ga sa zločinima na lokalitetima u Domu kulture u Čelopeku, Ekonomiji i Ciglani.

18. januar

BANJALUKA - Sud BiH potvrdio optužnicu protiv Ćerima Novalića, koja ga tereti za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Prema navodima optužnice, Novalić je za vreme oružanog sukoba između Armije BiH i Vojske Republike Srpske na području opštine Konjic, kao pripadnik Armije RBiH, u toku septembra 1992. godine, u selu Đepi, sa još jednim vojnikom, ušao u kuću civila i tom prilikom silovao žensku osobu.

BANJALUKA – Posebno odeljenje za ratne zločine Tužilaštva BiH podiglo je optužnicu protiv Duška Jevića, Mendeljeva Đurića i Gorana Markovića.

Oni su optuženi za krivično delo genocida nad Bošnjacima iz Srebrenice, koji su, navodno, počinili u julu 1995. godine. Prema navodima optužnice, trojica optuženih su u periodu od 10. do 19. jula 1995. godine, zajedno sa drugim pripadnicima Vojske Republike Srpske i republičkog MUP-a, učestvovali u udruženom zločinačkom poduhvatu čiji je krajnji cilj bio potpuno ili delimično istrebljenje Bošnjaka na području Srebrenice, koja je tada bila zaštićena zona UN.

21. januar

BANJALUKA – Po nalogu Tužilaštva BiH inspektori Agencije za istrage i zaštitu BiH uhapsili u Laktašima i Drvaru Ratka Dronjka i Dragana Rodića, koji su osumnjičeni za ratni zločin protiv čovečnosti, zločin protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika. Oni su osumnjičeni za ubistvo 50 civila i ratnih zarobljenika, psihološko zlostavljanje, premlaćivanje, mučenje, ponižavanje zarobljenika, koje su neprestano „držali u strahu za njihove živote“.

22. januar

SARAJEVO - Sud BiH odredio pritvor do 30 dana Neđi Ikoniću, osumnjičenom da je počinio genocid. On je izručen BiH iz SAD, gde je uhapšen zbog "ratnih grehova". Sud BiH ističe i da je pritvor određen zbog rizika od bekstva, kao i zbog mogućeg uticaja na svedoke.

28. januar

ZAGREB - Hrvatski Vrhovni sud smanjio je sa osam na sedam godina zatvora kaznu bivšem karlovačkom specijalnom policajcu Mihajlu Hrastovu, osuđenom zbog ratnog zločina ubistva 13 zarobljenih rezervista JNA na Koranskom mostu u Karlovcu, 1991. godine. Reč je o konačnoj presudi, na koju Hrastov i državno tužilaštvo ne mogu da se žale. Županijski sud u Karlovcu tri puta je Hrastova oslobađao krivice, uz obrazloženje da je 13 zarobljenika na Koranskom mostu ubio u „nužnoj odbrani“.

1. februar

BANJALUKA– Zbog sumnje da je počinio ratni zločin na području Konjica, inspektori Agencije za istrage i zaštitu BiH uhapsili su Zulfikara Ališpagu Zuku (52), državljanina BiH i Srbije. Špago je uhapšen po nalogu Tužilaštva BiH, a osumnjičen je za ratni zločin protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika.

ZAGREB - Odlazeći predsednik Hrvatske Stjepan Mesić odlikovao je predsednicu Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji Sonju Biserko zbog „osobitog doprinosa u borbi za ljudska i građanska prava hrvatske i ostalih nacionalnih manjina u Srbiji, kao i za izgradnju temelja za normalizaciju odnosa između Hrvatske i Srbije“. Sonji Biserko je uručeno odlikovanje Red kneza Trpimira s ogrlicom i Danicom.

3. februar

HAG - Žalbeno veće stalnog Međunarodnog krivičnog suda u Hagu odbacilo je odluku Pretresnog veća da tužilaštvo nije podnelo dovoljno dokaza da bi se sudanski predsednik Omar al Bašir optužio za genocid. Pretresno veće će razmotriti mogućnost da genocid doda sadašnjoj optužnici za zločine počinjene u sudanskoj oblasti Darfur.

4. februar

SARAJEVO - Sud BiH potvrdio je prvostepenu presudu od 18. jula 2007. kojom je Momčilo Mandić oslobođen optužbi da je počinio krivična dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i zločina protiv čovečnosti. Prvostepeni sud je utvrdio da nije dokazana odgovornost Mandića za događaje u kazneno-popravnim zavodima Foča, Butmir i Planjina kuća, za period kada je optuženi vršio funkciju ministra pravde u vladi RS. Mandić je oslobođen odgovornosti i za oružani incident u sarajevskom Školskom centru na Vracama.

11. februar

ZAGREB, ZADAR - Na Županijskom sudu u Zadru počelo suđenje državljaninu Srbije Nedeljku Jankoviću (37), koji je optužen da je krajem 1991. kao pripadnik bivše JNA počinio ratni zločin nad civilnim stanovništvom u Zemunik Gornjem i Jagodnji Gornjoj. Kako se navodi u optužnici, Janković se tereti za zastrašivanje Hrvata na tom području, pljačkanje njihovog novca, pucanje po kućama i za prisiljavanje da napuštaju svoje domove. Optužnica tereti i bivšeg pripadnika JNA Slavka Đokića koji je nedostupan hrvatskom pravosuđu. Sud nije prihvatio zahtev odbrane da se postupak obustavi, jer je Vojni sud u Banjaluci 1992. osudio Jankovića i još jednog pripadnika JNA na dve godine zatvora zbog istih događaja. Nedeljko Janković je uhapšen na osnovu poternice zadarskog suda u avgustu 2008. u Sloveniji i izručen Hrvatskoj, gde je u pritvoru od aprila 2009.

13. februar

PRIŠTINA - Sudija Euleska, Frančesko Florit, odbacio je kao neosnovanu optužnicu protiv braće Nigora (31) i Igora Jašinca (33) iz Štrpca, Predraga Zeljkovića (33) iz Beograda, kao i Milutina Radakovića (53) iz Novog Sada, uhapšenih juna 2009. u Čaglavici pod sumnjom da su nameravali da podmite svedoke koji bi, navodno, davali lažne iskaze u slučaju trgovine organima kidnapovanih Srba na Kosmetu.

3. mart

MADRID – Španska policija uhapsila je Veselina Vlahovića, osumnjičenog za ratne zločine tokom rata u BiH 1992–95. Vlasti Federacije BiH terete Vlahovića zvanog Batko da je tokom 1992. i 1993, kao pripadnik paravojnih formacija na području BiH „ubijao, mučio i nečovečno postupao prema civilnom stanovništvu nesrpske nacionalnosti“. Vlahović je, posle bega iz zatvora Spuž u Crnoj Gori, živeo u regionu Alikante, na istoku Španije. Uhapšen je u blizini svoje kuće, nakon što je pružio veliki otpor.

10. mart

BUDIMPEŠTA - Predsednik Mađarske Laslo Šoljom potpisao je zakon kojim je poricanje holokausta zakonski kažnjivo. Šoljom je potpisao zakon pošto nije u suprotnosti sa ustavom zemlje. Mađarski parlament je 22. februara odobrio amandman na Krivični zakonik po kome je negiranje holokausta u javnosti kažnjivo do maksimum tri godine zatvora.

15. mart

BEOGRAD - Veće za ratne zločine Višeg suda u Beogradu osudilo Panu Bulata na 15 godina zatvora i Radeta Vraneševića na 12 godina za ratni zločin u nad šestoro hrvatskih civila u Banskom Kovačevcu marta 1992. U obrazloženju presude istaknuto je da su civili koji nisu pripadali ratnoj vojnoj ili policijskoj formaciji ubijeni i da su njihova tela nekoliko dana kasnije spaljena. Precizirano je da je Bulat pucao u žrtve iz pištolja, a Vranešević iz automatske puške.

ZADAR - Nedeljko Janković (37) nepravosnažno osuđen u sudu Zadru na šest godina zatvora zbog zločina u Zemunik Gornjem i Jagodnji Donjoj 1991.

U obrazloženju presude navodi se da je Janković kao pripadnik tadašnje 180. motorizovane brigade JNA tokom oktobra i novembra 1991. godine kontinuirano zastrašivao Hrvate i ostalo nesrpsko stanovništvo u Zemunik Gornjem i Jagodnji Donjoj, pucao po njihovim kućama i pljačkao ih kako bi ih prisilio na odlazak iz njihovih domova. Kao otežavajuća okolnost uzeta mu je činjenica da je u Srbiji sedam puta osuđivan za različita krivična dela i da je odslužio ukupno 15 godina zatvora.

16. mart

ZAGREB - Zbog sumnje da je počinio više krivičnih dela ratnog zločina, na području Plitvičkih jezera, uhapšen državljanin Hrvatske D. Đ. (66). Osumnjičen je da je kao pripadnik paravojne formacije „Milicije Republike Srpske Krajine“ od 1991. do 1995. godine na području Korenice počinio krivična dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Zbog toga je protiv njega podneta krivična prijava Županijskom državnom tužilaštvu u Gospiću.

17. mart

BEOGRAD - Više tužilaštvo u Beogradu odustalo je od optužnice protiv generala Vlade Trifunovića. Tužilaštvo je ocenilo da su postupci generala

Trifunovića i trojice suoptuženih oficira bili izvedeni u krajnjoj nuždi. Trifunović i oficiri su u poništenom sudskom procesu bili osuđeni zbog predaje opkoljene kasarne u Varaždinu 1991, a tim potezom su spasili živote 220 vojnika i 37 oficira.

18. mart

BANJALUKA - Željko Despot (60) uhapšen na području Laktaša zbog sumnje da je počinio ratni zločin protiv civilnog stanovništva na području Ključa u Federaciji BiH. U poternici koju je raspisao MUP Unsko-sanskog kantona navodi se da je Despot rođen u mestu Donja Prisjeka, opština Ključ, i da se traži zbog krivičnog dela ubistvo, a po naredbi Kantonalnog suda Bihać. Akciju hapšenja obavili su pripadnici SIPA.

SARAJEVO - Veće Suda BiH osudilo je Ljubišu Četića, nekadašnjeg pripadnika Interventnog voda policije u Prijedoru, na 13 godina zatvora zbog učešća u streljanju oko 200 civila u avgustu 1992. godine na Korićanskim stenama. Četić je potpisao sporazum o priznanju krivice 11. marta.

30. mart

BEOGRAD - Mirko Mijatović (44), zvani Ringo, uhapšen je u španskom gradu Valensiji. Mijatović, koji je državljanin BiH, sumnjiči se da je vođa organizovane kriminalne grupe koja je u ovoj zemlji vršila razbojništva i krađe. MUP Srbije saopštio je da je španska policija u saradnji sa kolegama iz Srbije uhapsila članove ove grupe.

ZAGREB/KANBERA - Vrhovni sud Australije poništio je odluku Saveznog suda da Dragan Vasiljković, poznatiji kao Kapetan Dragan, ne može da bude izručen Hrvatskoj, jer tamo ne bi imao pravedno suđenje zbog svojih političkih uverenja, prenose hrvatski mediji, pozivajući se na australijski dnevnik Australijan. Posle te odluke, Vasiljković bi trebalo da bude izručen Hrvatskoj, gde će mu se suditi za ratne zločine. Sedam sudija Visokog suda većalo je samo 15 minuta pre nego što je odbačena odluka nižeg Saveznog suda. Vasiljković nije bio u sudu u Kanberi, jer je, kako navode mediji, noć ranije odlučio da se vrati svojoj kući u Kofs Harburu.

HAG - Članovi porodica žrtava zločina u Srebrenici još jednom su izgubili parnicu na sudu u Holandiji, budući da je Žalbeno veće suda u Hagu donelo odluku da od Ujedinjenih nacija ne mogu da traže odštetu jer svetska organizacija ima imunitet od krivičnog gonjenja. Porodice žrtava, okupljene u udruženju „Majke Srebrenice“, tužile su UN i Holandiju zbog toga što holandski vojnici, u sastavu mirovnih snaga svetske organizacije, nisu uspjeli da zaštite muslimane koji su u julu 1995. godine ubijeni u tadašnjoj zaštićenoj enklavi UN u Bosni.

22. juli

HAG - Većinom od 10 prema 4, Međunarodni sud pravde konstatovao je da deklaracija kojom su privremene institucije sa Kosova 17. februara 2008. godine proglasile nezavisnost nije protivna međunarodnom pravu. Sud je takođe našao da Rezolucija 1244 UN, na koju se Srbija pozivala braneći svoje pravo na Kosovo, ne zabranjuje kosovskim Albancima da proglašavaju nezavisnost.

26. juli

PNOM PEN - Sud u Kambodži osudio je bivšeg vođu Crvenih Kmera Kaing Guek Eava na 35 godina zatvora zbog ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti. Na suđenju koje je trajalo 77 dana, Dač je priznao da je nadgledao mučenja i ubistva oko 16.000 muškaraca, žena i dece u zatvoru Toul Sleng. Procenjuje se da je oko 1,7 miliona ljudi umrlo od gladi, nepostojanja lekarske nege, loših uslova rada i likvidacija u vreme režima Crvenih Kmera.

BANJALUKA - Sud BiH potvrdio je optužnicu protiv Srpka Pustivuka, koja ga tereti za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva. U optužnici se navodi da je Pustivuk 29. maja 1992, u selu Gornja Bioča, u opštini Ilijaš, zajedno sa grupom naoružanih vojnika, pucajući iz pešadijskog naoružanja ubio jednog civila i teško ranio tri.

27. juli

Sud za ekstradicije u Londonu odbio je da izruči Srbiji Ejupa Ganića, bivšeg člana ratnog predsedništva BiH, kog Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije sumnjiči da je 2. i 3. maja 1992. godine, neposredno, zajedno sa drugim osobama, suprotno konkretnim sporazumima o mirnom povlačenju jedinica JNA iz BiH, izdavao naredjenja za napade na objekte JNA u Sarajevu - vojnu bolnicu, Dom JNA, kolonu sanitetskih vozila i vojnu kolonu u Dobrovoljačkoj ulici. Rešenjem o sprovođenju istrage Ganiću se na teret stavljaju tri krivična dela - ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika, protivpravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja i upotreba nedozvoljenih sredstava borbe. Sud u Londonu je u obrazloženju naveo da bi

suđenje Ganiću u Srbiji bilo politički motivisano.

U masakru u Dobrovoljačkoj ulici u Sarajevu, 2. i 3. maja 1992. godine ubijena su 42 vojnika i oficira JNA, a 73 ranjena, dok je 215 zarobljeno.

12. avgust

BEOGRAD - Tužilaštvo za ratne zločine Srbije podiglo optužnicu protiv Veljka Marića (59) iz Grubišnog Polja za ratni zločin protiv civilnog stanovništva u selu Rastovac na području opštine Grubišno Polje u Hrvatskoj. Optužnica tereti Marića da je kao pripadnik hrvatskih oružanih formacija 31. oktobra 1991, tokom akcije „čišćenja” Rastovca, uniformisan i naoružan ušao u kuću porodice Slijepčević i sa više hitaca iz automatske puške ubio Petra Slijepčevića, u prisustvu njegove supruge Ane Slijepčević.

15. septembar

BAJINA BAŠTA - U ispražnjenom delu jezera Perućac kod Bajine Bašte istražitelji su pronašli skeletne ostatke najmanje 11 lica. Na osnovu prvih informacija, Tužilaštvo pretpostavlja da skeletni ostaci pripadaju žrtvama ratnih zločina koje je počinio Milan Lukić sa pripadnicima svojih formacija.

7. oktobar

BEOGRAD - Rešenjem Višeg suda u Beogradu zabranjena je distribucija knjige Jirgena Grafa „Mit o holokaustu”, jer „zagovara rasnu, nacionalnu i versku mržnju koja podstiče na diskriminaciju, neprijateljstvo i nasilje”. Istim dokumentom, Sud je MUP-u naložio da se sav tiraž ove knjige, koja je štampana u 500 primeraka, oduzme i zapečati.

4. novembar

VUKOVAR – OVČARA - PAULIN DVOR - „Ovde sam da izrazim žaljenje i uputim reči izvinjenja”, poručio Boris Tadić na Ovčari. Srbija predala dokumentaciju odnetu 1991. iz Vukovarske bolnice. „Zločini zaslužuju osudu, žrtve naš pijetet, a oni koji su ostali iza žrtava zaslužuju naše izvinjenje”, rekao je Ivo Josipović u Paulinom Dvoru.

22. novembar

BEOGRAD - Viši sud u Beogradu izrekao presudu za ratne zločine u Zvorniku 1992. – Branko Grujić osuđen na šest, a Branko Popović na 15 godina zatvora.